

Erhvervsparathed – et online
tool for selvevaluering i dialog

TESTFORLØB I DANMARK, ISLAND OG SLOVENIEN

OKTOBER 2020

OPDATERET OG OVERSAT I MARTS 2021

Enhed for uddannelses- og
erhvervsvejledning i kommunerne

Youth in transition

Erasmus+

Erhvervsparathed – testforløb af online tool for selvevaluering

Begrebet "erhvervsparathed" er blevet belyst i rammerne af det europæiske Erasmus KA2 projekt "Youth in transition" (okt. 2018 – marts 2021). Formålet med projektet var at styrke de fagprofessionelles arbejde med individuelle ungeforløb mod udsatte unges drømme og på sigt et liv med selvforsørgelse.

Om de unge, om projektet og resultaterne, læs mere: youth-it.cool

I denne sammenhæng har de fagprofessionelle benyttet sig af en taksonomi for ungeprogression. Igennem taksonomien iagttages udsatte unges udvikling henimod erhvervsparathed mere finmasket end ved formelle kategoriseringer som "uddannelsesparat/ikke uddannelsesparat", hhv. "job/ikke i job".

*Unge med kant Syddanmark (2018-2020), Youth in transition (2018-2021),
Unge med kant Hovedstaden (2019-2022)*

Kontaktparathed, vejledningsparathed og valgparathed er hver især beskrevet med konkrete indikatorer. Vurderingerne foregår i de fagprofessionelles teams omkring de unge. Vurdering af uddannelsesparathed foregår i en proces, der er forankret i "Bekendtgørelse om Uddannelsesparathedsvurdering og procedurer ved valg af ungdomsuddannelse".

Erhvervsparathed forstås i nærværende kontekst som de kompetencer og potentialer der skal til for at starte og holde fast i et job hhv. en praktik. Det samme gælder, når den unge tænker på at starte på en erhvervsuddannelse eller er i gang med den.

Erhvervsparathed er en balance imellem arbejdsmarkedets forventninger og den unges – måske endnu uudfoldede – potentialer og kompetencer. Erhvervsparathed ligger oftest i forlængelse af eller supplerer uddannelsesparathed. Den er ikke en fast størrelse og kan vise sig at være skrøbelig.

Kort om tool'et

Det er projektteamet i "Youth in transition" der har udviklet det interaktive virtuelle værktøj til de unges selvevaluering af erhvervsparathed (2020).

Besvarelse af en række spørgsmål i 6 temaer resulterer i individuelle profilbilleder. De enkelte profiler er hverken 'gode' eller 'dårlige', men gengiver et øjebliksbillede af den unges opfattelse af sin egen udvikling. Forskellige unges profilbilleder kan ikke sammenlignes.

 Værktøjets validitet ligger ikke i den eksakte måling af individet, men er integreret i den individuelle anvendelse og i vejledningsprocessen imellem den fagprofessionelle og den vejledte.

Prof. Dr. Werner Kuhlmeier, Hamborg Universitet (Jan. 2021)

For fri adgang og afbenyttelse af værktøjet, samt download af en kortfattet guide, se her:

<https://ungemedkant.dk/toolbox/erhvervsparathed/>

Resultater fra testforløb i Danmark, Slovenien og Island

Resultaterne fra testforløbene har dannet grundlag for den endelige form og indholdet af værktøjet og for pædagogiske anbefalinger til brugen af værktøjet.

Tool'et er blevet justeret grafisk og sprogligt, baseret på de unges og de fagprofessionelles tilbagemeldinger i testforløbene. I Danmark blev unge afslutningsvis inddraget personligt ved udformning og prioritering af spørgsmålene i tool'et og ved det grafiske udtryk.

Testforløbene bekræftede, at tool'et er velegnet i formative evalueringsprocesser i overgangen til en erhvervsuddannelse (EUD), såvel som i overgangen fra uddannelse til arbejdsliv. I danske sammenhænge har tool'et mere specifikt vist sig anvendeligt i følgende orienterings- og udviklingsfaser:

- ved modtagelse på grundforløb 2 (GF 2) i EUD
- lige inden og på grundforløb 1 (GF1)
- i praktikcentre
- for unge før og i jobpraktik
- for unge i de Forberedende Grunduddannelser (FGU) hhv. i EUD-rettet 10. kl., hvis de unge er begyndt at orientere sig mod erhvervslivet

Det unikke er, at værktøjet ikke bedømmer de unges progression, men understøtter dialoger mellem de unge og de fagprofessionelle om de unges progression. Tool'et kan fremme refleksion og erkendelse hos de unge, og det kan samtidig udvide de fagprofessionelles opfattelse af de unge.

Sammenlagt og på tværs af landene blev tool'et vurderet som et værdifuldt instrument i arbejdet med udsatte unge – af de unge selv og af de fagprofessionelle testpersoner. Dog kan tool'et ikke stå alene, men skal tænkes ind i en samlet vejlednings- og læringsproces. Dermed stilles didaktiske krav til de fagprofessionelle.

Pædagogiske konklusioner og anbefalinger

Tool'et er designet til at opfylde et specifikt formål i løbet af en individuel vejlednings- og læringsproces. Værktøjet kan hverken erstatte en tillidsbaseret professionel/unge relation eller andre metoder.

Timing og rammer

De unge skal have opnået en vis personlig stabilitet og være åbne over for at 'se fremad' før værktøjet kan anvendes med en positiv effekt.

Det rette tidspunkt for anvendelse er afhængigt af den enkelte unges øvrige proces. Anvendelsen kan foregå som en enkel aktivitet eller som en tilbagevendende begivenhed i rammerne af fx grundforløbet i EUD eller i praktikken.

Forberedelse og introduktion

Selvevalueringen kan udføres individuelt, parvist eller i gruppeprocesser, evt. i en kollektiv sammenhæng.

I hvert tilfælde er det vigtigt at få skabt en rolig og tillidsfuld atmosfære, med en klar tidsramme og evt. mulighed for at følge op efterfølgende.

Der skal introduceres til formålet, teknikken skal forklares, og der skal informeres om databeskyttelse. Der skal indgås en klar aftale om deling / ikke-delning af resultaterne.

Hvis tool'et bruges i en gruppeproces, skal denne planlægges og støttes, baseret på kendskab til de unge og under hensyn til gruppedynamikken.

I dialog

Det er de unge, der er i centrum ved selvevalueringen. Dermed skal der gives plads til de unges egne forståelser og umiddelbare besvarelser af tool'ets spørgsmål. De unge kan have behov for en personlig dialog eller at få rådgivning undervejs i arbejdet med værktøjet. De kan også have behov for at være alene om processen. I alle tilfælde gælder, at en fagprofessionel skal kunne være til rådighed undervejs, fx en vejledende underviser, en beskæftigelsesvejleder eller en UU vejleder.

Støtten kan bestå i tekniske forklaringer eller at konkretisere indholdet. Især er det vigtigt at kunne sætte værktøjets spørgsmål i en relevant faglig kontekst for de enkelte unges kompetencer, baggrund, aktuelle livssituation, drømme og mål. Og endelig skal den fagprofessionelle være åben over for nye erkendelser om den unge hos sig selv.

Om testforløbene

Tool'et er udviklet som 3 landevarianter til Danmark, Slovenien og Island der alle er i drift i hvert sit land. Landevarianterne overlapper størstedels, men adskiller sig også fra hinanden i detaljer, fx ved udformning af spørgsmålene. En generisk version på engelsk har udelukkende til formål at kommunikere værktøjet internationalt og er ikke tænkt til anvendelse i specifikke kontekster.

Tool'et er blevet testet i flere omgange i perioden august 2019 – okt. 2020. Målgruppen var udsatte unge i forskellige sammenhænge og forskellige aldersgrupper, alt i alt imellem 15-29 år. Også professionelle, typisk undervisere, hhv. vejledere fra forskellige uddannelsesinstitutioner eller kommunale funktioner indgik i forsøgene.

	Slovenien	Danmark	Island
Antal forsøgsforløb	8	14	5
Antal unge	59	94	15
Antal fagprofessionelle	10	17	2
Antal personlige vejledninger	10	13	3
Antal parvise vejledninger	-		2
Antal gruppevejledninger	-	2	-
Antal online vejledninger	3	-	-

Hvert land havde sine egne procedurer for at rekruttere unge til forsøgene, typisk fra erhvervsskoler, uddannelsescentre for unge voksne, ungdommens uddannelsesvejledningscentre, EUD-forberedende uddannelser og jobcentre. Mange brancher blev involveret, heriblandt den merkantile sektor, det grønne område, industrielle programmer og servicefag inden for restaurant og catering.

Dataindsamlingen blev foretaget v.hj.a.

- Individuelle vejledningsforløb*
- Tænke-højt tests (lydoptagelser)*
- Interviews med fagprofessionelle*
- Observationer*

I Danmark blev Starfish Diagrammet (2006, metode i Agile Software Development) benyttet for at sortere dataene og kategorisere resultaterne.

